

Становище на Европейския икономически и социален комитет относно „Съобщение на Комисията до Европейския парламент, до Съвета, до Европейския икономически и социален комитет и до Комитета на регионите: Акт за единния пазар — Дванадесет лоста за насърчаване на растежа и укрепване на доверието — „Заедно за нов тип икономически растеж““

COM(2011) 206 окончателен

(2012/C 24/22)

Докладчик: г-жа FEDERSPIEL

Съдокладчици: г-н SIECKER и г-н VOLEŠ

На 13 април 2011 г. Комисията реши, в съответствие с член 304 от Договора за функционирането на Европейския съюз, да се консултира с Европейския икономически и социален комитет относно

„Съобщение на Комисията до Европейския парламент, до Съвета, до Европейския икономически и социален комитет и до Комитета на регионите: Акт за единния пазар — Дванадесет лоста за насърчаване на растежа и укрепване на доверието — „Заедно за нов тип икономически растеж““

COM(2011) 206 окончателен.

Специализирана секция „Единен пазар, производство и потребление“, на която беше възложено да подготви работата на Комитета по този въпрос, прие своето становище на 3 октомври 2011 г.

На 475-ата си пленарна сесия, проведена на 26 и 27 (заседание от 27 октомври), Европейският икономически и социален комитет прие настоящото становище със 150 гласа „за“ и 4 гласа „въздържал се“.

1. Въведение

1.1 Европейският икономически и социален комитет (ЕИСК) следи отблизо единния пазар от гледна точка на гражданското общество и за тази цел през 1994 г. създаде Обсерваторията на единния пазар (ОЕП). ЕИСК е оказал принос към инициативата на Комисията за активизиране и съживяване на единния пазар, но изразява съжаление, че тя не е изцяло съобразена с докладите на Monti, Lamassoure, Gonzalez, Grech и Herzog, така че единният пазар наистина да бъде в услуга на потребителите и гражданите, както поиска ЕП в своята резолюция от 20 май 2010 г.

1.2 В своето становище относно Акта за единния пазар ⁽¹⁾, ЕИСК набелязва редица мерки, които липсват в Акта за единния пазар. Липсващите лостове включват налозите върху авторските права, преразглеждането на директивата относно авторските права, неутралността на мрежата, защитата на личните данни, защитата на инвеститорите, протокола за социалния напредък, статута на европейските частни дружества, електронните обществени поръчки, европейските агенции за кредитен рейтинг, равенството между половете, микропредприятията и семейните предприятия, мерките за подпомагане на създаването на нови предприятия и разширяването на съществуващите, кредитните и дебитните карти, плащанията по електронен път, потребителските кредити и свързани с тяхността, междубанковите трансфери, младежта, както и мерките за повсеместно въвеждане на еврото като парична единица и за подобряване на функционирането на Единната зона за плащания в евро (SEPA) и др.

1.3 Комитетът бе подбрал поредица от приоритети за интегриран единен пазар, много от които сега са посочени в списъка на приоритетните действия, наречени „дванадесет

лоста“, а именно: Хартата на основните права като неразделна част от единния пазар, услугите, финансовите услуги на дребно, услугите от общ интерес (УОИ), устойчивото развитие, малките и средните предприятия и другите правни форми на предприемачество, конкурентоспособността, стандартизацията, шифровият единен пазар, корпоративното управление и участието на работниците, свободното движение на работниците и икономическите свободи, законодателството за обществените поръчки, външното измерение и достъпът до правосъдие/колективни искове.

2. Обобщено съдържание на съобщението на Комисията

2.1 Във вътрешния пазар са налице слабости, изтъкнати от Mario Monti в доклада му „Нова стратегия за единния пазар“, както и от Европейския парламент в доклада на Louis Grech „Осигуряване на единен пазар за потребителите и гражданите“. За да се преодолеят тези слабости, е необходимо да се разработи проактивна и многостранна стратегия. Това означава да се сложи край на разпокъсаността на пазара и да се премахнат бариерите и пречките пред движението на услугите, иновациите и творчеството. Това означава да се укрепи доверието на гражданите в техния вътрешен пазар и да се осигурят условия за насочването на ползите от него към потребителите.

2.2 За да потърси решение на тези предизвикателства, Комисията постави за обсъждане 50 предложения. Те бяха изложени в нейното съобщение „За Акт за единния пазар“ ⁽²⁾. Въз основа на получените в рамките на общественото допитване отговори Комисията определи дванадесет лоста. За да се насърчи растежът и да се укрепи доверието на гражданите, Комисията предлага до края на 2012 г. Европейският съюз да приеме ключово действие за всеки от тях.

⁽¹⁾ ОВ С 132, 3.5.2011 г., стр. 47.

⁽²⁾ COM(2010) 608 окончателен; Становище на ЕИСК: ОВ С 132, 3.5.2011 г., стр. 47.

2.3 За да могат предложените действия да донесат очакваните последствия под формата на растеж и създаване на работни места, трябва да бъдат изпълнени условията за тяхното разработване и ефикасно изпълнение. Тези условия са най-малко четири: 1) по-добър диалог с гражданското общество като цяло; 2) по-тясно партньорство с различните участници на пазара; 3) по-добро информиране на гражданите и бизнеса; 4) по-засилено следене на прилагането на законодателството в областта на единния пазар. До края на 2012 г. ще се премине към нов етап в развитието на единния пазар. Обсъжданията ще се опират на резултатите от мащабно икономическо изследване, които ще дадат възможност да се набележат конкретни области с неоползотворен потенциал за растеж и да се посочат възможни нови лостове за растеж. Комисията ще се консултира както с гражданското общество, така и с всички участници в единния пазар, чрез новите си инструменти за управление.

3. Общи бележки и препоръки

3.1 ЕИСК приветства амбицията на Комисията да стимулира растежа и да укрепи доверието в единния пазар. Комитетът припомня, че единният пазар стои в основата на европейската интеграция и има потенциала да осигурява преки ползи за европейските заинтересовани страни и да генерира устойчив растеж за икономиките на Европа. В настоящия контекст това превръща наличието на функциониращ и ориентиран към бъдещето единен пазар в условие, което е не само благоприятно, но и съществено за политическото и икономическото бъдеще на Европейския съюз. За да се реализират тези ползи, е особено важно предложенията на Комисията да бъдат амбициозни и да си поставят цели, които надхвърлят справянето с дребните предизвикателства и детайлите.

3.2 Комитетът констатира, че Съобщението на Комисията е едва втората стъпка в процес, включващ много повече стъпки, които трябва да се направят. В съобщението се представя решението на Комисията да продължи да работи върху 12 от първоначалните 50 лоста, предложени в съобщението ѝ, озаглавено „За Акт за единния пазар“. Комитетът отбелязва, че въпреки обещанието, много от предложените лостове не са нови, тъй като вече са включени в работните програми на Комисията за 2010 г. и 2011 г.⁽³⁾

3.3 Освен това Комитетът би желал да разбере логиката на цялостния политически избор, залегнал в основата на пълното изграждане на единния пазар, която в крайна сметка е накарала Комисията да избере дванадесет измежду многото предложения. Този процес не е изяснен нито в съобщението, нито в анализа на посочените мерки.

3.4 ЕИСК призовава ЕК да продължи да работи с останалите предложения, които са изброени в първоначалното съобщение (СОМ (2010) 608), но не са включени в 12-те лоста. Той препоръчва също така Комисията да обмисли въпроса за липсващите лостове (вж. параграф 1.2), посочени в предишното становище на Комитета относно Акта за единния пазар. Комитетът желае да бъде информиран за стъпките, предприемани по отношение на двете области, и би искал да припомни на Комисията, че са необходими бързи последващи действия, за

да се гарантира, че по-нататъшното развитие на единния пазар ще е в състояние да окаже положително въздействие върху европейския растеж в близко бъдеще.

3.5 Редица предложения вече са в процес на подготовка и се планира внасянето им за обсъждане преди края на годината. ЕИСК очаква Комисията да се консултира с него по тези и по други конкретни предложения, за да изрази вижданията на всички съответни заинтересовани страни. Освен това ЕИСК е готов да вземе участие в оценката на въздействието на новото законодателство върху единния пазар и да допринесе за изчерпателното икономическо проучване, чиито резултати трябва да позволят открояването на нишите, където съществува неоползотворен потенциал за растеж и да посочат възможни нови лостове за растеж. ЕИСК отбелязва, че са необходими повече усилия, за да се определи въздействието на минали и настоящи законодателни актове относно единния пазар, като главната цел е да се установи дали чрез тази съвкупност от мерки е постигната качествена промяна по отношение на функционирането на единния пазар за осигуряването на ползи, които да бъдат пряко усетени от бизнеса, работниците и потребителите.

3.6 ЕИСК също така подчертава, че отговорността за развитието на единния пазар не се заключава само в действията и мерките, които са в обхвата на отговорностите на Генерална дирекция „Вътрешен пазар и услуги“, а се отнася и за много други области на политиката. В този контекст Комитетът отбелязва важността на инициативи като Програмата в областта на цифровите технологии⁽⁴⁾ и Доклада за гражданството на ЕС⁽⁵⁾ и настоятелно призовава Комисията да осигури напредък в създаването на функциониращ единен пазар в областите на политиката, обхванати в тези съобщения.

3.7 Във въведението Комисията подчертава важността на устойчивото развитие. Комитетът изразява съжаление, че амбициозната стратегия за устойчиво развитие, приета от Комисията през 2008 г., не е доразвита в настоящото съобщение. Необходимостта от промяна в посоката на по-устойчиви модели на производство и потребление следва да получи подкрепата, която заслужава.

3.8 Преди Договора от Лисабон политическият и икономическият интерес от повторното обединяване на Европа бе с приоритет пред социалните въпроси и устойчивостта. В Договора от Лисабон това неравенство изглежда бе коригирано, а другите интереси добиха еднаква значимост (макар че предстои да се видят резултатите от това на практика). В съобщението обаче се споменава няколко пъти, че не бива да има допълнителни тежести за бизнеса или допълнителни разходи за потребителите, макар и да няма позоваване на въздействието им върху работниците и публичните власти.

3.9 ЕИСК иска да припомни призива си за цялостен подход. Макар да е убеден, че насърчаването на растежа и икономическия потенциал е от съществено значение, Комитетът смята, че предложенията трябва да са ориентирани повече към потребителите и гражданите като независими участници в създаването на единния пазар.

⁽³⁾ COM(2010) 135 окончателен, 31.3.2010 г.; COM(2010) 623 окончателен, 27.10.2010 г.

⁽⁴⁾ <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=COM:2010:0245:FIN:BG:PDF>.

⁽⁵⁾ <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=COM:2010:0603:FIN:BG:PDF>.

3.10 ЕИСК призовава за нулева толерантност към неприлагане на законодателството на ЕС от държавите-членки и припомня на Съвета и Комисията, че просроченото, непоследователното и непълното прилагане остава основна пречка за изграждането на действащ единен пазар. Комитетът би приветствал горещо публикуването на таблици на съответствието от страна на държавите-членки, което ще допринесе за подобро популяризиране и разбиране на единния пазар ⁽⁶⁾.

4. Конкретни бележки и препоръки във връзка с дванайсетте листа

4.1 Действия за МСП

4.1.1 ЕИСК приветства предложенията, които следва да доведат до решаването на някои от проблемите, които изпитват МСП, особено по отношение на увеличаване на достъпа им до трансгранично финансиране с рисков капитал. Въпреки това Комитетът отбелязва, че това няма да бъде достатъчно за справяне с по-общия проблем на ограничен достъп до финансиране, с който се сблъскват много МСП в цяла Европа в резултат на кризата. В допълнение трябва да се обърне повече внимание на потребностите на микропредприятията и семейните предприятия, които често нямат достъп до наличните механизми за подкрепа, и чиято финансова стабилност често е поставена на изпитание поради закъснения в изплащането на средства или поради неизплащането им. Следва да се направи оценка на последиците от споразумението Базел III за готовността на банките да финансират МСП.

4.1.2 ЕИСК би искал също така да припомни, че повечето от другите ключови действия ще окажат влияние на МСП в по-голяма или по-малка степен. Не бива да се подценява ролята на „Small Business Act“. Оттук следва, че принципът „Мисли първо за малките“ би трябвало да се прилага във всяко законодателно предложение, чието въздействие върху МСП, микропредприятията и семейните предприятия трябва задължително да бъде проверявано *ex ante*. Неговото прилагане и мониторинг трябва да се разглеждат като приоритет на политиката на ЕС за МСП.

4.1.3 В бъдещия езиков режим на патента на ЕС трябва да се предвиди финансова подкрепа за дружествата от тези страни, чийто официален език не се използва като официален език на патента на ЕС, за да се избегне евентуална дискриминация.

4.2 Мобилност на гражданите

4.2.1 Предложеното ключово действие за постигане на повишена мобилност на гражданите, е да се модернизира системата за признаване на професионалните квалификации. Насърчаването на професионалната и географската мобилност на работниците може да помогне за подобряване на функционирането на европейските пазари на труда и на предоставянето на трансгранични услуги. Дружествата от всички краища на Европа изпитват много сериозен недостиг на умения, отчасти в резултат на недостатъчно застъпеното професионално образование и обучение. Въпреки че приветства напредъка в тази област, Комитетът настоятелно призовава Комисията да обърне внимание и на множество други бариери, които все още пречат на гражданите да прекосяват лесно границите в рамките на ЕС.

4.2.2 В края на осемдесетте години, когато държавите-членки бяха по-малко на брой, имаше инициативи за признаване на професионалните квалификации. Чрез приетата през 2005 г. Директива за професионалните квалификации се консолидираха 15-те предишни директиви, обхващащи отделните категории регулирани професии. Тъй като до този момент директивата не е успяла за постигне целта си, през 2010 г. ЕК предприе преразглеждане на транспонирането на директивата.

4.2.3 ЕИСК иска да подчертае, че всяко допълнително законодателство към настоящата директива трябва да бъде предшествано от изчерпателно проучване на пътищата, по които съществуващото законодателство може да бъде изменено, за да продължи да допринася за взаимното признаване на професионалните квалификации. ЕИСК посочва, че:

— по въпроса за намаляване на броя на регулираните професии: следва да се прави систематична преценка на необходимостта регулираните професии да останат регулирани, при зачитане на новите потребности на пазара на труда;

— идеята за европейска професионална карта трябва да бъде проучена допълнително (автоматично признаване от компетентните органи, които трябва поначало да могат да издават тези карти);

— актуализирането на минималните стандарти за обучение следва да се основава на постигнатото от гледна точка на уменията и способностите, а не на часовете, прекарани в училище;

— следва да се гарантира съвместното съществуване на общата система, въведена от Директивата за професионалните квалификации, от една страна, и ЕКР ⁽⁷⁾ и останалите инструменти за прозрачност, въведени чрез процеса от Болоня и от Копенхаген, от друга.

4.2.4 ЕИСК предлага до постигането на пълна хармонизация сред 27-те държави-членки да се прецени възможността за прилагане на друг подход, основаващ се на съвместни дейности между по-малък брой държави-членки с потенциално използване на засилено сътрудничество, съобразен с моделите на миграция и тенденциите в пазара на труда; това може да донесе необходимия за подобряването на мобилността на работниците успех. След тази първа стъпка може да се окаже по-лесно да се постави цел за пълна хармонизация.

4.2.5 ЕИСК не вижда нужда от преразглеждане на Директивата относно дейностите и надзора на институциите за професионално пенсионно осигуряване, тъй като създадената чрез нея правна рамка е достатъчна. При все това остава необходимостта от подобряване на функционирането на разпоредбите ѝ, свързани с трансграничните аспекти.

⁽⁶⁾ ОВ С 248, 25.8.2011 г., стр. 87.

⁽⁷⁾ Европейска квалификационна рамка.

4.3 Права върху интелектуалната собственост (ПИС)

4.3.1 ПИС трябва да работят в услуга на творците, ползвателите на авторски права и потребителите⁽⁸⁾. Потребителите следва да имат достъп до съдържание със защитени авторски права и до продукти и услуги, основаващи се на материал със защитени авторски права, независимо от това в коя точка на ЕС са установени. Необходим е по-общоевропейски подход към лицензирането и налозите.

4.3.2 От гледна точка на потребителите, настоящата правна рамка по отношение на ПИС е озадачаваща; ситуацията е още по-лоша на общеевропейско ниво. Необходимо е да се изясни правната рамка и да се въведе пропорционалност в правните санкции и правоприлагането им: индивидуалните потребители, които биха могли да извършат нарушение на ПИС по невнимание и/или в малък мащаб и за лични нужди, вероятно трябва да се третират различно от извършителите на престъпна дейност в голям/търговски мащаб.

4.4 Потребителите — дейни участници в единния пазар

4.4.1 Алтернативното разрешаване на спорове (АРС) може да бъде полезен инструмент, който осигурява на потребителите защита и възможност да се възползват от правата си по бърз и евтин начин. Не само по отношение на електронната търговия, но като цяло. В центъра на този несъдебен механизъм трябва да бъдат потребителите и техните интереси, като те трябва да имат право и на съдебна защита, ако е необходимо. Комитетът приветства законодателното предложение за АРС, предвидено в работната програма на Комисията за 2011 г., и напомня, че предложението трябва да осигури високо ниво на защита.

4.4.2 В допълнение към АРС ГД „Правосъдие“ проведе консултация относно колективната защита. За съжаление през ноември не се предвижда законодателно предложение, а само поредното съобщение относно резултатите от консултацията от тази пролет, което е разочаровашо. Вече е крайно време да се премине от консултации към действие. Комитетът очаква с нетърпение законодателно предложение в близко бъдеще. Такова предложение трябва да доведе до създаването на механизъм за колективна защита, който функционира както в национален, така и в трансграничен мащаб и е достъпен за всички потребители в рамките на единния пазар.

4.4.3 Тези механизми трябва да бъдат на разположение на всички, чиито права са нарушени на територията на единния пазар. Потребителите не са единствените лица, чиито права се нарушават от доставчиците на стоки и услуги, от несправедливи договорни условия и нелоялни търговски практики. Също така работниците, чиито права са нарушени, и гражданите като цяло, които страдат от дискриминация, трябва да имат достъп до системите за колективна защита. МСП може да се нуждаят от подобна защита срещу нелоялни търговски практики и т.н.

4.4.4 Като цяло потребителите все още не усещат ползата от единния пазар в областта на финансовите услуги на дребно. При

все че Комитетът приветства продължаването на работата за прозрачност на банковите такси и за по-добра защита на кредитополучателите, трябва да се направи повече за насърчаване на трансграничния достъп до финансови услуги на дребно. Също така всички граждани на територията на ЕС трябва да имат достъп до базови разплащателни сметки.

4.4.5 ЕИСК приветства преразглеждането на Директивата относно общата безопасност на продуктите с по-голям акцент върху гледната точка на потребителите и очаква с нетърпение да коментира конкретни предложения. Наравно с това е особено желателно да се постигне по-висока степен на надзор на пазара, както на национално, така и на общеевропейско равнище.

4.4.6 Преките права на потребителите и гражданите, които произтичат от единния пазар, са ключов градивен елемент на пазарната интеграция и осигуряват пряко достъпна полза от европейската икономическа интеграция, било то в областта на правата на пътниците, във връзка с таксите за роуминг или в областта на електронната търговия. Потребителите/пътници трябва да имат бърз и лесен достъп до механизми, които могат да им осигурят помощ да се възползват от своите права, особено когато са в бедствена ситуация, като например когато се озоват в чужбина без средства, с които да се завърнат в страната си. Освен това е изключително важно да има еднакво прилагане, тъй като пътниците не се третират равнопоставено в ЕС, понеже както правоприлагането, така и тълкуването на настоящите правила и разпоредби варира значително.

4.5 Услуги

4.5.1 Комитетът подкрепя предложението за разширяване на обхвата на стандартите за услугите, но изтъква, че следва да се отчита специфичният характер на услугите, както и че моделът на стандартизация на стоките не може да се копира автоматично. При по-натагъшното развитие на стандартите в областта на услугите трябва да се вземат под внимание потребностите на пазара и обществото, както и безопасността на потребителите.

4.5.2 ЕИСК приветства предложението Групата на високо равнище в областта на бизнес услугите да определи основните пречки и затруднения на пазара.

4.5.3 Комитетът приветства инициативата за модернизиране на публичната администрация чрез изграждане на система за обслужване на принципа „едно гише“ и може само да аплодира развитието на административното сътрудничество по трансграничните въпроси. Това сътрудничество трябва да бъде разширено, така че да обхване области от политиката, в които е застрашено спазването на задълженията. ЕИСК счита, че заключенията на Комисията относно въздействието на Директивата за услугите и относно функционирането на сектора на услугите са прибързани, тъй като директивата е в сила едва от няколко години⁽⁹⁾.

⁽⁸⁾ ОВ С 18, 19.1.11, стр. 105.

⁽⁹⁾ ОВ С 318, 29.10.2011 г., стр. 109.

4.6 Мрежи

4.6.1 По отношение на енергийните мрежи⁽¹⁰⁾ Комитетът е на мнение, че държавите-членки трябва да си запазят свободата да избират вида енергия, който желаят да ползват. Общият интерес изисква добри мрежи, качество на предоставяната услуга и всичко, което гарантира нейната универсалност, сигурност и непрекъснатост на достъпна цена. Европейският съюз трябва да изразява единно мнение на международната сцена в областта на енергетиката и енергопреносните мрежи, да разглежда тези области, и по-специално сигурността на енергийните доставки, като неразделна част от дипломатията на ЕС (ЕПС) и да предлага стандарти за управление в транзитните страни. Заедно със Съюза като цяло, държавите-членки следва да защитават енергийната солидарност в света и да съблюдават в целия Европейски съюз принципа на обществения интерес. Освен това ЕИСК призовава за създаването на европейски консултативен комитет по въпросите на енергетиката и изменението на климата.

4.6.2 По въпросите, свързани с транспорта⁽¹¹⁾, ЕИСК призовава за по-добро свързване както на западната и източната част на ЕС, така и на северната и южната му част. Освен това Комитетът иска да се разгледа изрично т.нар. политика за съседство с по-задълбочени връзки с източните и южните съседи на ЕС. Комисията и държавите-членки следва да се съсредоточат преди всичко върху мрежата, а не толкова върху отделни инфраструктурни проекти. Това също така укрепва солидарността между държавите-членки. Комитетът би искал да подчертае, че ако целта на ЕС е да създаде реален интегриран единен транспортен пазар в Европа и да продължи провеждането на политиката на сближаване, ще се наложи да се направи радикална промяна в избора на мрежи. Във връзка с това ЕИСК одобрява неотдавнашния преглед на политиката по отношение на трансевропейската транспортна мрежа (TEN-T). ЕИСК препоръчва също така внимателно и избирателно ползване на публично-частните партньорства (ПЧП) при финансирането на проекти за TEN-T. Трябва да се отчита различният опит на държавите-членки и е нужна последователна стратегия за мобилизиране на всички съответни европейски и национални финансови инструменти като част от подхода за по-добро финансиране.

4.7 Единен пазар на цифровите технологии

4.7.1 Електронната търговия изглежда е една от големите жертви на разпокъсаността на единния пазар. Отсъствието на хармонизирани правила, липсата на оперативна съвместимост на информационните системи⁽¹²⁾, нерешените проблеми с ПИС, липсата на сигурност на плащанията и несигурността на потребителските права особено по отношение на безопасността на продуктите възпрепятстват пълноценното използване на големия потенциал на трансграничната онлайн търговия, както за доставчиците, така и за потребителите. Макар че предложените в съобщението на Комисията действия са насочени към някои от пречките пред единния пазар на цифровите технологии, Комитетът припомня, че е необходимо много повече, за да се подготви единния пазар за епохата на знанието, включително да се въведат правила, осигуряващи еднакво висока защита на данните, например в областта на електронния подпис. В този контекст ЕИСК отново заявява искането

си неутралността на мрежата да бъде призната за един от основните принципи в единния пазар на цифровите технологии.

4.7.2 Решението на споменатите в съобщението проблеми във връзка с електронната търговия могат да повишат доверието на потребителите в единния пазар. До този момент, обаче, са предложени много малко конкретни действия. Комитетът настоятелно приканва Комисията да разработи амбициозен план за действие за развитието на електронната търговия, в чиято основа да бъде потребителят. Резултатът трябва да бъде онлайн пазар в ЕС, където потребителите да се чувстват защитени и в безопасност и да знаят как да потърсят помощ, ако бъдат нарушени правата им.

4.7.3 В един функциониращ единен пазар на цифровите технологии потребителите и предприятията трябва да усетят, че са премахнати пречките, основаващи се на гражданство/местоживеене. Това трябва да означава потребителите да могат свободно да поръчват цифрови продукти като музика от други страни в ЕС, което е особено важно, за да може единният пазар да добие значимост за следващите поколения европейци.

4.8 Социално предприемачество

4.8.1 ЕИСК приветства насърчаването на социалното предприемачество и инициативата на Комисията за политическа рамка, насочена към реализиране на неговия потенциал. Инициативите, насочени към социално предприемачество, трябва да следват основните принципи на законодателството в областта на единния пазар, като правилата за конкуренция и държавна помощ, и да отчитат направеното от ЕИСК в тази сфера⁽¹³⁾.

4.8.2 ЕИСК подкрепя създаването на статут на европейска фондация, но приканва Комисията да обмисли дали трябва да се търси и законодателна намеса за улесняване на трансграничната дейност на съществуващите фондации, като се има предвид слабото разпространение на предишни подобни инициативи, като тази за статута на европейско кооперативно дружество и статута на европейско дружество.

4.8.3 Комисията трябва да работи за по-твърд ангажимент на ЕС за укрепване на корпоративното управление, с цел да бъде допълнително развито участието на работниците и да бъде подобрена прозрачността на информацията, предоставяна от предприятията. Правото на работниците на информация, консултация и участие е включено като основно право в Договора под различни форми на участие на работниците: член 151, параграф 1 от ДФЕС „социален диалог“ и член 153, параграф 1, буква е), където се посочва, че Съюзът подкрепя и допълва дейностите на държавите-членки в следните области: *представителство и колективна защита на интересите на работниците и работодателите, включително съвместно вземане на решения*. Ето защо обществената консултация следва да разгледа въпроса как да се подобри прозрачността на информацията, предоставяна от предприятията по отношение на аспектите, свързани със социалната сфера, околната среда и правата на човека. Когато получи конкретно искане за

⁽¹⁰⁾ ОВ С 306, 16.12.2009 г., стр. 51.

⁽¹¹⁾ ОВ С 318, 23.12.2009 г., стр. 101.

⁽¹²⁾ ОВ С 318, 29.10.2011 г., стр. 105.

⁽¹³⁾ CESE (Виж страница 1 от настоящия брой на Официален вестник).

изготвяне на становище, ЕИСК ще направи критична оценка на инициативата за социално предприемачество, включително на възможността корпоративната социална отговорност (КСО) да остане на доброволна основа.

4.9 Данъчно облагане

4.9.1 По отношение на преразглеждането на директивата относно данъчното облагане на енергията ЕИСК подчертава, че идеята за въвеждане на данък върху въглеродните емисии трябва да допълва схемата за търговия с емисии и плана за енергийна ефективност⁽¹⁴⁾. Данъкът върху въглеродните емисии би трябвало да осигури финансовата подкрепа, необходима за ускоряване на усилията в областта на НИРД за процеси и иновационни технологии за постигане на нисковъглеродни емисии, а постъпленията да отиват единствено за тези цели. Данъкът трябва да бъде определен така, че да не застрашава растежа или да предизвика политическа или обществена опозиция, а прилагането му не бива да води до засилване на енергийната бедност.

4.9.2 Данъкът върху въглеродните емисии трябва да се обуславя от потреблението, а не от производството. Комисията следва да изготви общи насоки за налагане на този данък върху въглеродните емисии, а да остави държавите-членки на ЕС сами да определят детайлите по него. Те трябва да са свободни да налагат този данък в зависимост от съответните си индустриални структури за производство и енергопроизводство.

4.9.3 Комитетът приветства предприемането на действия, насочени към някои от несъответствията в облагането в области като ДДС, свързаните с енергията данъци и основата за облагане с корпоративен данък. Макар че трябва да се внимава да се запази способността на всяка държава-членка да финансира публичните си услуги в съответствие с принципа на субсидиарност, необходим е акцент и върху трудностите, с които се сблъскват гражданите и МСП в ежедневието си на единния пазар, предизвикани от диференцирани данъчни режими, за да може единният пазар да функционира по-ефективно. Предложеният данък върху финансовите трансакции би следвало също да помогне за решаване на въпроса с неустойчивото поемане на рискове в този сектор.

4.10 Социално сближаване

4.10.1 ЕИСК подкрепя идеите, представени от Комисията в лоста „социално сближаване“. Не става дума само за доброто прилагане на Директивата относно командироването на работници, както беше предложила първоначално Комисията в съобщението си „За Акт за единния пазар“. Комисията планира да приеме законодателно предложение за усъвършенстване на прилагането на Директивата относно командироването на работници, което да съдържа или да бъде допълнено с обяснение за упражняването на основните социални права в контекста на икономическите свободи на единния пазар. В него не се предлага преразглеждане на директивата, а приемане на друг законодателен акт за подобряване на

нейното прилагане. Следва да бъдат изяснени противоречията в прилагането на директивата и да бъдат правилно определени правомощията на държавите-членки да осигуряват прилагането на своите стандарти за труд и системи на колективни трудови правоотношения, включително решаващата роля на колективното договаряне в различните му форми. Резултатите от подобно изясняване следва да покажат дали е необходимо преразглеждане на Директивата относно командироването на работници. Това не бива да става за сметка на спазването на правилата на конкуренцията и принципа на недискриминация на национална основа. Всяко преразглеждане на действащото законодателство или всеки нов законодателен акт следва да се основава на консултация със социалните партньори и на баланс между високите стандарти на труд и икономическите свободи, както и да търси решение на проблемите, предизвикани от черния пазар на труда.

4.11 Нормативна уредба в деловия сектор

4.11.1 Регламентирането не може да се разглежда като бариера или бреме, когато е тъждествено с опазване на обществените интереси, включително правата на потребителите и работниците. Предложеното опростяване на Директивата относно счетоводните стандарти, което би намалило административното бреме за предприятията, особено МСП, изглежда подходящ принос за създаване на благоприятна бизнес среда, но то трябва да е само част от един цялостен преглед на ненужното регулаторно бреме, с което се сблъскват европейските предприятия и което ги прави по-неконкурентоспособни на световния пазар.

4.11.2 ЕИСК приветства и подкрепя предложените действия, като взаимното свързване на търговските регистри, статута на частно европейско дружество, който отговаря на обществените очаквания, както и по-последователното прилагане на „Small Business Act“ от ЕС и държавите-членки, но подчертава необходимостта от по-нататъшно намаляване на ненужното административно бреме и очаква, че Комисията ще предложи цели за периода след 2012 г., когато административното бреме би трябвало да е намаляло с 25 %. Комитетът отбелязва, че винаги е желателно да бъде намалено ненужното бреме, независимо дали става дума за предприятия, потребители или публични власти, но е необходима внимателна оценка, за да се гарантира, че няма да бъде накърнена първоначалната цел на законодателството. Комитетът припомня, че общ подход на ЕС също може да намали административното бреме, ако замени 27 различни национални подхода.

4.12 Обществени поръчки

4.12.1 ЕИСК приветства инициативата за разработване на балансирана политика в областта на обществените поръчки, която насърчава търсенето на екологично устойчиво, иновативно и социално отговорно развитие. Трябва да се гарантира, че навсякъде в ЕС се обръща внимание на проблема с корупцията и злоупотребата с публични средства в процедурите за възлагане на обществени поръчки. Има опасност обаче процедурите за

⁽¹⁴⁾ CESE (Виж страница 7 от настоящия брой на Официален вестник).

обществени поръчки да станат прекалено сложни, за да се прилагат последователно⁽¹⁵⁾. Трябва най-малкото да се положат повече усилия за изграждане на капацитет в публичната администрация за последователно прилагане на правилата за обществени поръчки, като същевременно се дава възможност за въвеждане в спецификациите на новите искания, които трябва да бъдат изпълнени от обществените поръчки. Комисията следва да насърчи и по-широкото използване на кодекса за поведение на публичните власти, така че да улесни участието на МСП в обществени поръчки⁽¹⁶⁾.

4.12.2 Още от началото на проекта за създаване на единен пазар в средата на 80-те години на XX век се обсъжда включването на основна социална клауза в разпоредбите. Тези искания бяха отчасти удовлетворени при преразглеждането на правилата за обществените поръчки през 2005 г. Преразглеждането на директивите на ЕС в областта на обществените поръчки следва да позволи пълноценно използване на настоящата рамка за интегриране на социалните и екологичните критерии в договорите за обществени поръчки, които да се прилагат и от доставчици на услуги от трети страни, стига тези критерии да отговарят на основните принципи на законодателството на ЕС, посочени в Договора от Лисабон.

4.12.3 В инициативата на Комисията за обществените поръчки следва да се обърне повече внимание на трайния дисбаланс между ЕС и неговите основни търговски партньори по отношение на степента на отваряне на пазарите на обществени поръчки. Следва да се помисли до каква степен пазарите на обществени поръчки в ЕС могат да останат отворени по устойчив начин, при положение че в трети страни се запазят неравностойните условия на участие. В това отношение всички участници, независимо дали са държави-членки или трети страни, трябва да зачитат ратифицираните конвенции на МОТ и правата на човека. ЕС трябва активно да насърчава тази политика в световен мащаб.

5. Условията за постигане на успех

5.1 Комитетът приветства факта, че в съобщението на Комисията се признава важността и готовността на гражданското

общество да участва в развитието на единния пазар. Комитетът припомня, че тъй като ролята му е да действа като мост между Европа и организираното гражданско общество, той е в уникална позиция да помогне на Комисията да доразвие единния пазар. В този контекст Комитетът припомня на Комисията, че не е достатъчно само да се консултира, но и да покаже по какъв начин консултациите и консултативните становища са придали облик на предложенията.

5.2 Форумът по въпросите на единния пазар трябва да се превърне в ефективна платформа за взаимодействие на европейската и националните/регионалните администрации, отговарящи за гладкото функциониране на единния пазар, с най-важните участници. Комитетът изразява силната си подкрепа за изложената от комисар Барние идея за седмица на единния пазар, обединяваща публичните власти и организациите на гражданското общество на отделните държави-членки.

5.3 Информационната система за вътрешния пазар (ИСВП)⁽¹⁷⁾ е основното техническо средство за сътрудничество между националните администрации и има допълнителен потенциал като платформа за връзка, предназначена за потребителите на единния пазар.

5.4 Отслабващата подкрепа на европейските граждани за европейската интеграция изисква интензивна и целенасочена комуникационна стратегия, включваща мобилизиране на всички средства, осигуряващи необходимата подкрепа за предприятията, работниците и гражданите, като мрежата СОЛВИТ за разрешаване на презгранични конфликти в ЕС, Европейските служби по заетостта (EURES), European Enterprise Network (Мрежата на европейските предприятия), европейските потребителски центрове, Системата на Общността за бърз обмен на информация (RAPEX) и т.н. Разработването на единен входен пункт („Вашата Европа“) за предприятия и граждани може да е полезно, но само ако информацията е изчерпателна, целесъобразна, меродавна и достъпна. Трябва да се изтъкне, че гражданите и предприятията също трябва да могат да отправят въпросите си направо към човек, а не да разчитат единствено на електронни материали.

Брюксел, 27 октомври 2011 г.

Председател
на Европейския икономически и социален комитет
Staffan NILSSON

⁽¹⁵⁾ Вж. становища на ЕИСК ОВ С 224, 30.8.2008 г., стр. 32; ОВ С 318, 29.10.2011 г., стр. 99 и ОВ С 318, 29.10.2011 г., стр. 113.

⁽¹⁶⁾ „Европейски кодекс за най-добри практики, улесняващи достъпа на МСП до договори за възлагане на обществени поръчки“, SEC(2008) 2193.

⁽¹⁷⁾ За повече информация, вж. http://ec.europa.eu/internal_market/imi-net/index.html.